

De context van Hasselt ontdekken

In het stadsmuseum van Hasselt kunt u naar een rij **wondermooie uithangborden** gaan kijken. Het Stadsmus is zelf ook een uithangbord voor stadsmusea die het integrale erfgoedverhaal brengen.

VENSTER OP DE STAD

In Antwerpen, Gent en Leuven zijn vernieuwde stadsmusea in de maak, maar dat van Hasselt heeft er al bijna twee jaar opzitten. Conservator Ann Delbeke van Het Stadsmus, het vroegere Stedelijk Museum Stellingwerff-Waerdenhof, mag zich een voorloper noemen: “Na de restauratie die bekroond werd met de Provinciale Monumentenprijs 1989 kreeg het museum een volledig nieuwe opstelling. In de loop van vijftien jaar waren er echter zoveel ingrepen gebeurd, dat wij het gevoel hadden dat de samenhang wat verdwenen was. Het museum moest weer een venster op de wereld worden, wat nog moeilijk kon gezegd worden van een gebouw met geblindeerde ramen. De binding met de stad moest ook sterker worden.”

Het stadsmuseum zou voortaan het integrale erfgoedverhaal brengen: “Het Stadsmus wil vanuit de eigen collectie een historisch verhaal reconstrueren waarvan de sporen ook in de stad terug te vinden zijn. Het museum is dan geen eiland, maar maakt deel uit van de stad, van een breder erfgoedverhaal. Vanuit het verleden verwijzen naar het heden en ook naar de toekomst maakt het verhaal compleet. Actuele gebeurtenissen in de stad of bij verenigingen,

zoals jubilea, krijgen een weerklink in het museum via kleinere tentoonstellingen of publicaties. Het erfgoedverhaal wordt dan rechtstreeks gevoed vanuit de hedendaagse beleving van de bewoners van Hasselt.”

Op de benedenverdieping staan we aan een ronde tafel met een print van Hasselt, gefotografeerd vanuit de lucht. Net zoals de cirkel met de maquette van het oude Rome in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis in Brussel ideaal om een groep rond te scharen: “Dit is voor veel gidsen het vertrekpunt. Uit de kaart komen de zes thema’s van het museum te voorschijn: Hasselt groeit/feest/applaudisseert/werkt/verdedigt/gelooft. We hebben bewust gekozen voor een thematische opstelling terwijl dat vroeger chronologisch was. Het voordeel om met thema’s te werken is dat je ze kan vervangen zonder je draad kwijt te raken. Hier zijn de thema’s een opwarmertje voor de verschillende themazalen. De opstelling zorgt ervoor dat je ook individueel je weg vindt, vroeger had je daarvoor bijna altijd een gids nodig.”

Na een bezoek in Het Stadsmus zou de bezoeker in staat moeten zijn om Hasselt te gaan ontdekken, vindt Ann Delbeke, en ze voegt eraan toe: “En dat geldt voor zowel Hasselaren als toeristen.”

Links:
Het Stadsmus in de Guido Gezellestraat te Hasselt

Rechts boven:
Het Beiaardmuseum: op de toren van de Sint-Quintinus-kathedraal

Rechts onder:
Kinderen gaan met de Mussenkussens hun eigen weg in Het Stadsmus

Foto: Annemie America

Foto: de Boever

Het verhaal achter Het Stadsmus

VERHALEN EN MUSSENKUSSEN

‘Ken uw collectie’ lijkt een slim uitgangspunt bij een nieuwe manier van presenteren: “De realiteit is dat we heel veel objecten hebben, maar weinig echte topstukken,” stelt Ann Delbeke. “Daarom kozen we ervoor om geen objectgericht, maar een contextgericht museum te maken.” In de zaal ‘Hasselt groeit’ bijvoorbeeld zijn via ronde tafels met een soort lampenkappen erboven de verschillende periodes uitgetekend. In de onmiddellijke buurt zijn objecten te vinden die voor elk van die periodes representatief zijn: “Voor sommigen is de presentatie wat te dominant, terwijl die er enkel is om de inhoud te ondersteunen. Met de luistergids leer je het verhaal kennen achter museumstukken die op het eerste gezicht weinig uitstraling hebben. Dit zeventiende-eeuwse schilderij is op zich niet zo uitzonderlijk, maar het laat de paalstenen zien tussen Hasselt en Zonhoven. Dat was een heidegebied waar de herders hun schapen lieten grazen. Owee als uw schapen graasden op de grond van iemand anders. Meer dan eens moest er rechterlijke dwang aan te pas komen om de geschillen te beslechten. Allerlei volksverhalen deden de ronde over kwade geesten die op bezoek kwamen bij wie het aangedurfd had om de grenspaaltjes te verplaatsen...”

In alle thematische zalen zie je doe-dingen op de ooghoogte van de kinderen. Kinderen van zes tot twaalf jaar krijgen gids Sus de mus en een rugzak-met-kussen vol attributen mee. Daarmee kunnen ze een eigen traject volgen, of gewoon neerploffen op het kussen. Met de vernieuwing kreeg ook de publiekswerking aandacht: “Dit past allemaal in een veel individueler benadering,” zegt Ann Delbeke. “We richten ons bijvoorbeeld naar gezinnen met kinderen. In Antwerpen zullen ze ook aan een specifieke jongerenwerking doen, maar zij hebben dan ook een veel groter bereik.” Publiekswerking, dat is ook: een poëtische naam in plaats van een afkorting, een zeer herkenbaar logo, een

eetcafé, een tuincafé waar je je boterhammen kan opeten, én het gratis maken van het museum: “In ons museum moet je kunnen binnen- en buitenlopen. Daarom is het gratis geworden, anders hadden we een circulatieprobleem.”

Hasselaars kunnen aan de slag in een zaaltje waar oude, nog bolle straatnaamborden hangen: “Iedereen kan hier zijn straatnaam intikken waarna er een filmpje loopt van die straat en tekst en uitleg over de straatnaam verschijnt. Het is ook een link met de mooie collectie uithangtekens en -borden in ons museum, uit de tijd van voor de straatnamen. De multimedia is wel zo opgevat dat ze alleen extra informatie brengen. De basis zijn de teksten bij de collectiestukken.”

Met ‘Straat per straat naar Het Stadsmus’ wordt elke Hasselaar aangeschreven: “We nodigen elke zondag alle bewoners van een paar aanpalende straten uit en geven een meer persoonlijk gericht museumrondleiding en een drink. We hadden gemikt op 20 personen per bezoek, maar krijgen nu gemakkelijk 30, 35 bezoekers. We hebben bijna altijd twee gidsen nodig.”

MINDER IS MEER

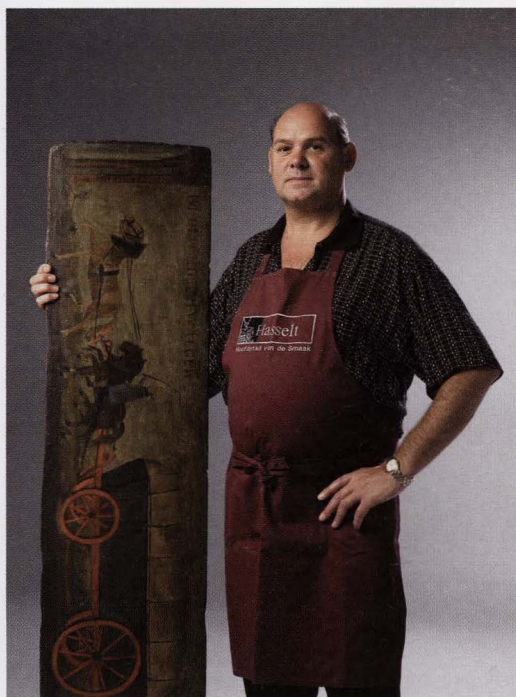
Het Stadsmus heeft enkele kunstwerken verruild met het stadhuis. Zo verkreeg het museum het zeventiende-eeuwse anonieme schilderij *Het Mirakel van de Schalie-dekker*, met de afbeelding van een perron. Deze perrons of stenen zuilen, symbool van de stedelijke vrijheden en de plek voor vonnissen en officiële tijdingen, zijn alleen in het vroegere Prinsbisdom Luik terug te vinden, en Hasselt was vroeger een centrumstad in het graafschap Loon en het Prinsbisdom Luik. Het museum heeft er andere stukken voor in de plaats gegeven. Verder is er ook gesnoeid in de collectie: “De afstotingsoperatie mag je niet overschatten,” relateert Ann Delbeke. “Ze had te maken met het volledig nieuwe, geklimatiseerde depot van de drie stadsmusea samen. Het ging

Links: *Mirakelprent van de abdij van Herkenrode*

Het Stadsmus heeft de oudste nog bewaarde monstrans ter wereld

Een Hasseltse cafébaas met één van de uithangborden uit de collectie van Het Stadsmus

om stukken uit inboedels die in zeven haasten in het depot waren terechtgekomen, zoals van stokerijen die ermee ophielden. Of alles wat niet Hasselts was, of waarvan de herkomst niet meer duidelijk was, zoals bij een platenspeler in een meubel.”

Maar er is wel een en ander uit de zalen naar de reserves verhuisd: “Vroeger werd alles uitgesteld, zoals de munten, nu hebben we bij sommige deelcollecties een

selectie gemaakt. In plaats van alle monstransen te tonen, zetten we er een in de kijker. Wij hebben de oudste nog bewaarde monstrans ter wereld uit 1286 die, dat weten we sinds kort met zekerheid, de abdis van Herkenrode in Parijs besteld heeft. In plaats van uit te pakken met zes wandtapijten en zes schilderijen waarop de wandtapijten geïnspireerd zijn, tonen we slechts een van elk ter illustratie van het Mirakel van het Heilig Sacrament (een bloedende hostie die in 1317 naar Herkenrode werd gebracht). We tonen stukken niet voor de artistieke waarde, maar voor het verhaal. Je bent ergens verplicht om minder collectie te brengen om aan

inhoud te winnen. Andere zaken, zoals de uithangtekens en -borden waarvan sommige teruggaan tot de zeventiende eeuw, en die je hier en daar nog ziet in de stad, werden vroeger om onverklaarbare redenen niet getoond.”

Conservator Ann Delbeke wil wel rekening houden met de vraag naar meer beeldende kunst: “Met tijdelijke tentoonstellingen kunnen we dat oplossen. Een van de volgende brengt Hendrik van Veldeke, in de poppel van Het Belang van Limburg naar voren gekomen als beroemdste (overleden) Hasselaar. In het volgende beleidsplan willen we verder gaan op de ingeslagen weg, maar dan met meer beeldende kunst.” Inspelen op evoluties, Het Stadsmus houdt zich jong.

An Devroe

info

Het Stadsmus

Open van 1 april tot en met 31 oktober: van dinsdag tot en met zondag van 10 tot 17 uur
Open van 1 november tot en met 31 maart: van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 17 uur, zaterdag, zon- en feestdagen van 13 tot 17 uur
Gesloten op maandag en in januari
{ Guido Gezellestraat 2
3500 Hasselt
Tel. 011 23 98 90
www.hetstadsmus.be

LIBRAMONT

Ardennen

20ste

Internationaal Kunstsalon

250 hedendaagse kunstenaars in

- **schilderkunst**
- **beeldhouwkunst**
- **fotografie**
- **kunstambacht**

van 22 september
tot 30 september 2007
van 13 u tot 19 u

Toegang: E411 Brussel-Luxemburg
uitrit 25 bis

- tel. + 32 (0) 61 22 39 31
- fax +32 (0) 61 22 56 24
- info@expolibramont.com
- www.expolibramont.com